

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.248/2012/3. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Harangi László ügyvéd által képviselt felperesnek - dr. Kvasz Tibor ügyvéd által képviselt **alperes neve** 5630 Békés, Meggy u. 11. szám alatti lakos alperes ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2012. március hónap 14. napján kelt 12.P.20.277/2011/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15 000 (tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes az illetékes állami adóhatóság külön felhívására megfizetni a Magyar Álamnak 48 000 (negyvennyolcezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes és az alperes fia korábban élettársak voltak, kapcsolatuk utóbb megszakadt. Az alperes 2011. január 4-én a **(település neve)** Rendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen magánindítványt terjesztett elő a sérelmére elkövetett zaklatás miatt arra hivatkozva, hogy 2010. augusztusa óta - amikor a fenti élettársi kapcsolat megszakadt - valaki napi rendszerességgel, gyakran az éjszakai órákban telefonon hívja őt, a telefonba azonban nem szól bele. Előadta, napközben a felperes rendszeresen hívja őt telefonon, ilyenkor őt és fiát is szidalmazza, az éjszakai telefonhívások kezdeményezőjéről azonban nincs tudomása.

A **(település neve)** Rendőrkapitányság a magánindítványban foglaltak alapján nyomozást rendelt el, amelynek során a felperest gyanúsítottként hallgatták ki. Kihallgatásakor a felperes előadta, hogy az alperes fiával fennállott élettársi kapcsolat megszakadását

követően több ízben valóban telefonon hívta az alperest a volt élettársával közös kiskorú gyermek elhelyezésével, láthatásával, a közös vagyont képező ingóságok birtokbavételével kapcsolatban. Tagadta viszont, hogy az alperest bármikor zaklatta, avagy az éjszakai órákban hívta, illetve, hogy a beszélgetés kezdeményezését követően a telefonba nem szólt bele.

A nyomozás során tanúként meghallgatott **(alperes fia)** - az alperes fia - a hívások feltételezett kezdeményezőjeként volt élettársát, a felperest jelölte meg, míg az ugyancsak tanúként meghallgatott **(tanú neve)** - a felperes testvére - elismerte, hogy az éjszakai órákban az alperes felé több hívást is kezdeményezett, a zaklatás szándékát azonban visszautasította.

A **(település neve)** Rendőrkapitányság a 04020/6/2011.bü. számú határozatával a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette. Határozatának indokolásában kifejtette, az alperes készülékére indított hívásokat nem ismeretlen személy, hanem korábban a családhoz tartozó személyek, így a felperes és testvére kezdeményezték, azok forrása családi konfliktus volt, s miután a hívó részéről a zaklatási szándék nem volt megállapítható, így a cselekmény nem minősül bűncselekménynek.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa tett feljelentéssel a személyhez fűződő jogát, különösen a társadalmi elismertséget biztosító jogát megsértette. Kérte az alperes kötelezését 27 500 Ft vagyoni és 500 000 Ft nem vagyoni kárának megtérítésére. Keresete indokaként előadta, az alperes által kezdeményezett eljárásról a munkatársai tudomást szereztek, ami kellemetlen volt számára, emellett a gyanúsítottként történő kihallgatása, a rendőrségi fotók készítése pszichésen rendkívül megviselte, az eljárás miatt olyan lelkiállapotba került, amelynek következtében családi és munkahelyi kötelezettségeinek nehezen tudott eleget tenni. Vagyoni káraként a rendőrkapitányságon való megjelenésével kapcsolatos útiköltségét, a munkából való kiesése folytán előállott kárát, továbbá a védelmét ellátó ügyvéd munkadíját és költségtérítését jelölte meg.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint önmagában a büntető feljelentés tétele nem jogellenes, személyiségi jogsértést nem valósít meg, ha az nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejárató kifejezéseket, avagy valótlan tényállítást. Hangsúlyozta, hogy az általa tett feljelentésben nincsenek kifogásolható, a felperes személyére nézve sértő kifejezések, utóbb pedig bebizonyosodott, hogy állításai valósak, a hívások egy részét a felperes kezdeményezte, a nyomozás megszüntetésére kizárólag amiatt került sor, mert a nyomozóhatóság a zaklatási szándékot nem tudta megállapítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, s kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 26 400 Ft perköltséget, míg az állam

javára 31 650 Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolásában a Ptk. 75. §-ára, valamint a Kúria több eseti döntésére utalással kiemelte, önmagában az a tény, hogy az alperes a felperest bűncselekmény elkövetésével gyanúsította, emiatt feljelentéssel élt, személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg, még abban az esetben sem, ha az eljárás nem vezetett a felperes bűnösségének megállapításához. Az alperes feljelentésében foglaltak utóbb valónak bizonyultak, miután a telefonszolgáltatók megkeresése igazolta, hogy a felperes az alperest több ízben telefonon felhívta, ugyanakkor az alperes a gyanúja megfogalmazásakor a felperes személyét indokolatlanul sértő, bántó, avagy megalázó kijelentéseket nem tett, így a felperes személyiségi jogainak sérelme nem állapítható meg. A felperes hivatkozásai, nevezetesen, hogy az egyes nyomozati cselekmények lelkiileg megviselték, illetve munkahelyi kellemetlenségei keletkeztek, a büntetőeljárás következményei voltak, amelyekért az alperes felelősséggel nem tartozik. Miután az alperes részéről jogellenes magatartás nem igazolódott, így a Ptk. 339. § (1) bekezdésében részletezett feltételek teljesülésének hiányában az alperes nem tartozik helytállni a felperes oldalán bekövetkezett esetleges vagyoni és nem vagyoni hátrányokért.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatása és a keresetének helyt adó döntés meghozatala iránt. Változatlanul állította, hogy a feljelentés tételével az alperes a társadalmi elismertséget biztosító jogait, emellett becsületét és emberi méltóságát egyaránt súlyosan megsértette, így az őt ért hátrányokért az alperes kártérítési felelősséggel tartozik. Nem vitatta, hogy az alperes fiával fennállott élettársi kapcsolatának megszakadását követően az alperest több ízben telefonon felhívta, hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az alperest soha nem zaklatta, kizárólag a még rendezetlen problémák megoldása volt a hívások célja. Visszautasította, hogy az alperest az éjszakai órákban felhívta, így az alperes vele szemben előterjesztett vádjai megalapozatlannak bizonyultak. Mindezek alapján megítélése szerint a jogsértés tényének megállapítása nem lett volna mellőzhető, s miután a személyhez fűződő jogsértés feltétlenül immateriális károkozással jár, minden további vizsgálat nélkül megilleti a nem vagyoni kárpótlás. Kiemelte, az elsőfokú bíróság által hivatkozott eseti döntések köztelező erővel nem bírnak. Lényegesnek ítélte, hogy az alperes bosszúból tett ellene feljelentést, a gyanút rögtön rá terelte, a nyomozást megszüntető határozatból kitűnően azonban a feljelentése megalapozatlannak bizonyult, így a személyiségi jogsértést annak ellenére is elkövette, hogy a feljelentés tételének joga nem vitásan megillette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Változatlanul fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett tényállításait, annak jogi indokait.

A fellebbezés **alaptalan.**

A Ptk. 75. § (1) bekezdése általánosságban védi a személyhez fűződő jogokat oly módon, hogy azt mindenki köteles tiszteletben tartani, így a jogosult a személyiségi jogainak a sértetlenségét mindenkivel szemben követelheti, és e védelem érdekében a törvény által biztosított valamennyi jogi eszközt igénybe veheti.

A felperes az alperes által tett feljelentés kapcsán a társadalmi elismertséghez fűződő személyiségi joga megsértését állította, amely tartalmát illetően a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog sérelmével azonosítható. A Ptk. 78. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel. A jóhírnévhez fűződő jogot különböző magtartások sérthetik; a jogsértés megállapítható, ha a közlés tényállítást fejez ki, objektíve valótlan, és ezáltal alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására.

Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben, hogy valamely hatóság előtti eljárás kezdeményezése, így perindítás, közérdekű bejelentés, vagy büntető feljelentés tétele, esetlegesen szabálysértési eljárás kezdeményezése önmagában személyiségvédelmi per megindítására nem ad alapot (EBH. 2002/624., BH. 2002/223., BH. 2004/357.), az eljárást kezdeményező felet abban az esetben is "immunitás" illeti, ha utóbb a bejelentés vagy feljelentés valótlanak bizonyul, illetve annak eredményeként az érintett felelősségre vonása nem történik meg. Ennek indoka, miszerint alapvető társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy a bűncselekmények, szabálysértések, visszaélések nyilvánosságra kerüljenek, ezáltal alkalmazható legyen az elkövetővel szembeni megfelelő szankció. Emellett nem hagyható figyelmen kívül az egyéni érdek sem, nevezetesen, hogy a sérelmet szenvedett fél igényt tarthat az általa jogsértőnek ítélt cselekmény elkövetőjének felelősségre vonására, megfelelő elégtétel biztosítására, esetlegesen a keletkezett kára megtérítésére. A jóhiszemű joggyakorlás követelménye azonban a feljelentőt is terheli, így joggal való visszaélést valósít meg, ha a fél tudatosan tesz valótlan tartalmú bejelentést vagy feljelentést (Ptk. 5. § (1) bekezdés). Ez esetben az immunitás már nem illeti meg, és a sérelmet szenvedett másik személy tarthat igényt a Ptk. 84. §-a szerinti személyiségvédelmi eszközök alkalmazására. A perbeli esetben azonban nem erről van szó. Az alperes egy általa sérelmesnek ítélt helyzet megoldása érdekében fordult a rendőrhatalomhoz, feljelentést téve ismeretlen tettes ellen. A feljelentés alapja az általa zaklatásként megélt telefonhívások - különösen az éjszakai órákra időzített hívások - voltak, amelyek kapcsán okkal feltételezte, hogy azok a felperestől erednek. Nem vitás ugyanis, hogy a felperes és az alperes fia élettársi kapcsolatának megszakadását követően a felperes - általa is elismerten - több ízben hívta telefonon az alperest, és a nyomozás során az is megállapítást nyert, hogy éjszakánként a felperes testvére kezdeményezett hívásokat az alperes telefonvonalára. E hívások elérték azt a mértéket, amelyet az alperes már nem volt

köteles tűrni, így természetes és jogszerű döntés volt a részéről a büntető feljelentés megtétele, a nyomozás lefolytatása iránt eljárás kezdeményezése. A nyomozás során pedig - az eljárás sikerének előmozdítása érdekében - köteles volt együttműködni a hatósággal a jogsértő személyének felderítésében, így szükségszerűen közölnie kellett minden releváns tény, körülményt, így az "elkövető" személyét illető gyanúját is. Elfogadható, hogy az eljárás lefolytatása, annak körülményei, az egyes eljárási cselekmények a felperes számára kellemetlenséget okoztak, esetlegesen munkahelyi környezetében, családjában hátrányt eredményeztek számára, ennek következtében pszichés állapota hátrányosan változhatott, esetlegesen stressz helyzetet teremtett, azonban az alperes oldalán fennálló, fentebb részletezett körülmények, azaz a feljelentés tételének előzményei megfosztják az alperesi magatartást annak jogellenes voltától. Amennyiben ez nem így lenne, úgy a sérelmet szenvedett fél jogainak nem tudna érvényt szerezni, miután minden, utóbb alaptalannak bizonyuló, az eljárás alá vont személy felmentésével járó feljelentés jogsértő magatartásnak minősülne. Kétségtelen, hogy a felperessel szembeni eljárás eredményeként a felelőssége nem került megállapításra, végső soron az alperesi feljelentés alaptalannak bizonyult, azonban az a feljelentésben tett tényállítás, amelynek az érintett személyre vonatkozóan nincs sértő tartalma, a jóhírnevet akkor sem sérti, ha valótlan (BH. 2001/469.). Emellett az alperesi feljelentésben foglaltak kifejezőmódjában sértőnek, bántónak, lealacsonyítónak nem tekinthetők, az alperes sem nyíltan, sem burkoltan nem tett a felperes hátrányos megítélésére alkalmas kijelentést, így a feljelentés tétele a felperesi személyiségi jogsérelem megállapítására ez okból sem vezethet. Alperesi jogellenesség hiányában az alperes kártérítési felelőssége, így a nem vagyoni kár megállapíthatósága fel sem merülhet. Ezért csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy téves a felperes ennek kapcsán kifejtett okfejtése, nevezetesen, hogy a személyiségi jogsérelem megvalósulása szükségképpen, minden további vizsgálat nélkül maga után vonja a nem vagyoni kárpótlást. A személyhez fűződő jog megsértése miatt igényelt kártérítésnek ugyanis ugyanazok a feltételei, mint bármilyen egyéb jogellenes károkozásért követelt kártérítésnek. A személyhez fűződő jog megsértésének igazolása önmagában csak a jogellenes magatartás megállapítására adhat alapot. A sérelmet szenvedett fél nem vagyoni kártérítést csak akkor igényelhet, ha bizonyítja olyan hátrány bekövetkezését, amely indokolja a nem vagyoni kárpótlás megállapítását. A személyhez fűződő jog megsértésének nem automatikus jogkövetkezménye a károkozó nem vagyoni kártérítési felelősségének megállapítása, s miután a felperes a perbeli esetben személyiségi jogai sérelmét sem bizonyította, így az általa megjelölt hátrány megvalósulásának vizsgálatára sor sem kerülhetett.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság mindenben helytálló döntését annak helyes indokainál fogva helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési eljárási költségeinek viselésére, amelynek mértékéről az ítéltábla a 32/2033. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdése alapján rendelkezett.

Ugyancsak fellebbezése eredménytelenségére figyelemmel köteles a felperes a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Szeged, 2012. május 23.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró